

- น้ำมันเตา เก็บอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 5

4.6.2 อัตราภาษีสรรพสามิตจากเครื่องดื่ม

เครื่องดื่ม หมายความว่า สิ่งที่ตามปกติใช้เป็นเครื่องดื่มได้โดยไม่ต้องเจือปนและไม่มีแอลกอฮอล์ โดยมีกําชาร์บอนไดออกไซด์อยู่ด้วยหรือไม่ก็ตามอันบรรจุในภาชนะและพนึกไว้ เช่น น้ำแร่ น้ำหวาน น้ำผลไม้ น้ำฟืชัพก และน้ำโซดา เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงเครื่องดื่มที่ทำหรือบรรจุหรือได้จากเครื่องข่ายเครื่องดื่ม ไม่ว่าจะขายด้วยวิธีใด แม้จะไม่ได้บรรจุภาชนะและพนึกไว้ แต่ไม่รวมถึง (1) น้ำหรือน้ำแร่ตามธรรมชาติ (2) น้ำกลั่นหรือน้ำกรองสำหรับดื่มโดยไม่ปรุงแต่ง (3) เครื่องดื่มซึ่งผู้ผลิตได้ผลิตขึ้นเพื่อขายปลีกเองโดยเฉพาะ อันมิได้มีกําชาร์บอนไดออกไซด์ อยู่ด้วย ทั้งนี้มิได้ส่วนคุณภาพด้วยเครื่องเคลือบ (4) น้ำนมสด น้ำนมอื่นๆ ไม่ว่าจะปรุงแต่งหรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยอาหาร

อัตราภาษีที่จัดเก็บจำแนกได้ดังนี้

- โซดา เก็บเบรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 25 กับ 0.77 บาท/ 440 CC

- เครื่องดื่มทั่วไป เก็บเบรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 20 กับ 0.37 บาท/ 440

CC

- น้ำผลไม้ทั่วไป เก็บเบรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 20 กับ 0.37 บาท/ 440 CC

- น้ำผลไม้ที่มีส่วนผสมตามที่กรมสรรพสามิตกำหนด จะได้รับการยกเว้น

ภาษี

4.6.3 อัตราภาษีสรรพสามิตจากเครื่องไฟฟ้า

เครื่องไฟฟ้า หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ซึ่งใช้พลังงานไฟฟ้า และให้รวมถึงสิ่งที่ใช้ประกอบกับไฟฟ้า หรือเกี่ยวกับไฟฟ้าด้วย ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าที่เก็บภาษีสรรพสามิตอยู่ 2 ชนิด คือ

(1) เครื่องปรับอากาศ ที่ประกอบด้วยพัดลมซึ่งขับด้วยมอเตอร์และมีส่วนที่สำหรับใช้เปลี่ยนอุณหภูมิ ไม่ว่าจะมีส่วนที่ใช้ควบคุมความชื้นด้วยหรือไม่ก็ตาม ที่มีขนาดทำความเย็นไม่เกิน 72,000 บี.ท.ย. ต่อชั่วโมง อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บเป็นอัตราตามมูลค่า ร้อยละ

(2) โคมไฟและโคมไฟระย้า สำหรับติดเพดานหรือผนัง แต่ไม่รวมถึงที่สำหรับให้แสงสว่างแก่ที่สาธารณะกลางแจ้งหรือถนนหลวง อัตราภัยที่ใช้จัดเก็บ เป็นอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 15

4.6.4 อัตราภัยสறபสามิติจากแก้วและเครื่องแก้ว

แก้วและเครื่องแก้วหมายความว่า สิ่งของและเครื่องใช้ที่ทำด้วยแก้ว ในปัจจุบัน แก้วและเครื่องแก้วที่จัดเก็บสறพสามิติ ได้แก่ แก้วเลดคริสตัล และแก้วคริสตัลอื่นๆ อัตราที่ใช้จัดเก็บ เป็นอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 15

4.6.5 อัตราภัยสறพสามิติจากการอยนต์

รถยนต์ หมายความว่า รถที่มีล้อตั้งแต่สามล้อและเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือ พลังงานอื่น แต่ไม่รวมถึง รถที่เดินบนราง รถจักรยานยนต์ที่พ่วงข้างไม่เกินหนึ่งล้อ และรถยนต์ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปัจจุบันรถยนต์ที่จัดเก็บภัยสறพสามิติ มี 2 ชนิด คือ

(1) รถยนต์นั่ง หมายความว่า รถเก๋ง และรถยนต์ที่ออกแบบสำหรับเพื่อใช้นั่งตามปกติวิสัย และให้หมายความรวมถึงรถยนต์ในลักษณะทำงานองเดียวกัน เช่นรถยนต์ที่มีหลังคาติดต่อเป็นเนื้อเดียวกันในลักษณะถาวร ด้านข้างและหรือด้านหลังคนขับมีประตูหรือหน้าต่างและมีที่นั่ง ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีที่นั่งเท่าใด

อนึ่ง ในปัจจุบันมีการผลิตรถยนต์ระบบใหม่ที่นั่งสามารถนั่งได้หลังที่นั่งคนขับทำงานองเดียวกับรถยนต์นั่งเป็นจำนวนมาก เพื่อความเป็นธรรมในการจัดเก็บภัย เนื่องจากรถยนต์นั่งต้องเสียภัยสறพสามิติแต่รถยนต์ระบบไม่ต้องเสียภัยสறพสามิติ อธิบดีกรมสறพสามิติ จึงออกคำนิจฉัยพิกัดอัตราภัยสறพสามิติว่า ให้รถยนต์ระบบที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เป็นรถยนต์นั่งด้วย คือ

(ก) ที่ข้ายายหรือต่อเติมห้องคนขับออกไปทางด้านหลัง ของที่นั่งคนขับ หรือทำให้ส่วนด้านหลังคนขับเพื่อใช้นั่งเป็นปกติวิสัย

(ข) ที่ด้านหลังคนขับถัดจากประตูหน้าต่างกระจกรถหรือวัสดุอื่นใดที่สามารถหมุนเข็นลง หรือเลื่อนไปด้านข้างได้

(ค) ที่วัสดุระบบด้านนอกตัวรถยนต์จากแนวขอบด้านหน้าส่วนที่กว้างที่สุดของ

บานประตุจนถึงด้านหลังสุดของห้องคนขับ(ในแนวระนาบเดียวกัน) แล้วมีความยาวเกิน 180 เซนติเมตร

(1) ที่วัสดุระยะด้านนอกตัวรถยนต์จากแนวขอบด้านหลังของบานประตุจนถึงด้านหลังสุดของห้องคนขับ(ในแนวระนาบเดียวกัน) แล้วมีความยาวเกินกว่า 65 เซนติเมตร

(2) รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน หมายความว่า รถตู้ หรือรถยนต์ที่ออกแบบเพื่อใช้ขนส่งคนโดยสารจำนวนมาก รวมทั้งรถยนต์ในลักษณะท่านองเดียวกัน

อัตราภายในสูบสัมมิคท์ที่ใช้จัดเก็บจากรถยนต์และรถยนต์โดยสาร จัดเก็บอัตราตามมูลค่า จำแนกได้ดังนี้ คือ

(1) รถยนต์นั่งที่มีความจุของระบบออกสูบไม่เกิน 2400 CC อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 37.5

(2) รถยนต์นั่งที่มีความจุของระบบออกสูบ เกิน 2400 CC แต่ไม่เกิน 3000 CC และกำลังเครื่องยนต์ไม่เกิน 220 แรงม้า อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 43

(3) รถยนต์นั่งที่มีความจุของระบบออกสูบเกิน 3000 CC หรือ กำลังเครื่องยนต์ เกิน 220 แรงม้า อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 50

(4) รถยนต์นั่งตรวจการณ์ (OFF- ROAD PASSENGER VEHICLE : OPV) อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 32

(5) รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน มีขนาดความจุระบบออกสูบไม่เกิน 2400 CC อัตราตามมูลค่าร้อยละ 37.5

(6) รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน มีขนาดความจุระบบออกสูบเกิน 2400 CC อัตราตามมูลค่าร้อยละ 43

สำหรับรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ที่ตัดแปลงหรือต่อเติมจากรถยนต์ระบบ หรือสิ่งอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอันได้แก่ รถยนต์ที่มีเฉพาะแซฟซีส์และกระจากบังลมหน้าของรถยนต์ระบบ รถยนต์บรรทุกที่มีลักษณะเป็นรถตู้ รถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งเกิน 10 คน จัดเก็บภาษีตามมูลค่าในอัตรา ร้อยละ 37.5 หรือ ร้อยละ 43 หรือ ร้อยละ 50 แล้วแต่กรณีตามขนาดของความจุระบบออกสูบ(CC) หรือ กำลังเครื่องยนต์ (แรงม้า)

4.6.6 อัตราภัยสูรพสามิตจากเรือ

เรือ หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด อย่างไรก็ตาม เรือที่จัดเก็บภัยสูรพสามิตในปัจจุบัน ได้แก่ เรือยอชต์ และยานพาหนะทางน้ำที่ใช้เพื่อความสำราญ โดยจัดเก็บภัยสูรพสามิตตามมูลค่า ร้อยละ 50

4.6.7 อัตราภัยสูรพสามิตจากผลิตภัณฑ์เครื่องหอมและเครื่องสำอาง

ผลิตภัณฑ์เครื่องหอม หมายความว่า น้ำหอม หัวน้ำหอม น้ำมันหอม และถิ่งที่ทำให้มีกลิ่นหอมต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึง หัวน้ำหอมที่ใช้ได้เฉพาะในการผลิตสินค้า และสินค้าตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา(ปัจจุบันยังไม่มีประกาศ)

เครื่องสำอาง หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ปูรงแต่งเพื่อใช้บนผิวหนัง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายมุขย์สำหรับทำความสะอาด ป้องกัน แต่งเสริมให้เกิดความงาม หรือเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์โดยการถู ทา พ่น หรือโรย เป็นต้น แต่ไม่รวมถึง เกสัชผลิตภัณฑ์ และสินค้าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา(ปัจจุบันยังไม่มีประกาศ)

ผลิตภัณฑ์เครื่องหอมและเครื่องสำอาง ที่จัดเก็บภัยสูรพสามิตอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ น้ำหอม หัวน้ำหอม และน้ำมันหอม โดยจัดเก็บอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 15

4.6.8 อัตราภัยสูรพสามิตพรอม

การจัดเก็บภัยสูรพสามิตจากการพรอมเป็นอัตราตามมูลค่าร้อยละ 20

4.6.9 อัตราภัยสูรพสามิตรถจักรยานยนต์

การจัดเก็บภัยสูรพสามิตจากรถจักรยานยนต์ทั้งชนิดเครื่องยนต์ 2 จั่งหวะ และ 4 จั่งหวะ กำหนดอัตราตามมูลค่า ร้อยละ 5

4.6.10 อัตราภัยสูรพสามิตที่อ่อนและหินแกรนิตที่ประรูปแล้ว

หินอ่อนและหินแกรนิตที่ประรูปแล้วเป็นสินค้าที่ควรจัดเก็บภัยสูรพสามิตมานานแล้ว เนื่องจากการผลิตสินค้านิคนี้เกิดผลกระทบภายนอก(externality)ด้านสิ่งแวดล้อมและถือได้ว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าเสียดายที่การจัดเก็บภัยหินอ่อนและหินแกรนิตที่ประรูปแล้วคำนวนในการจัดเก็บได้เพียง 2 วัน จำกัดอย่างเดียวไปด้วยเหตุผลทางการเมือง

4.6.11 อัตราภัยสูรพสามิตแบบเตอรี่และถ่านไฟฉาย

แบบเตอร์และถ่านไฟฉายเป็นสินค้าที่ควรจัดเก็บภาษีสรรพาณิชมานานแล้ว เช่นกัน เนื่องจากการผลิตสินค้านั้นนิ่งเกิดผลกระทบภายนอก(externality)ด้านสิ่งแวดล้อม จึงชอบด้วยเหตุผลที่ผู้บริโภคควรรับภาระภาษีเพิ่มขึ้น อัตราภาษีที่จัดเก็บในปัจจุบันเป็นอัตราตาม มูลค่าร้อยละ 10

4.6.12 อัตราภาษีสรรพาณิชจากสถานบริการ

สถานบริการ หมายความว่า สถานที่สำหรับประกอบกิจการในด้านบริการ บันเทิงหรือพักผ่อนหย่อนใจต่างๆ เพื่อหารายได้เป็นธุรกิจ เช่น สถานมหรสพที่ฉายภาพยนต์ สนามแข่งม้า ในที่คลับ คาบาร์ต์ ดิสโกต์ สถานอาบอบนุ่มนิ่วอ่อนตัว เป็นต้น

สถานบริการที่จัดเก็บภาษีสรรพาณิชในปัจจุบัน สนามแข่งม้าจัดเก็บอัตรา ตามมูลค่า ร้อยละ 20 ต่อวันสนามกอล์ฟ จัดเก็บตามมูลค่าร้อยละ 10

4.6.13 อัตราภาษีจากสุรา

สุราแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สุราเช่ และสุรากลั่น

สุราเช่หรือเมรัย เป็นสุราที่ใช้กรรมวิธีหมักส่าจากข้าวมอลท์ หรือผลไม้ โดยไม่ได้กลิ่น มีแรงแอลกอฮอล์ ไม่เกิน 15 ดีกรี ได้แก่ เบียร์ สุราเช่ผลไม้และสุราเช่พื้นเมือง

สุรากลั่น เป็นสุราที่ใช้กรรมวิธีการกลั่น โดยการใช้ข้าว หรือน้ำตาล หรือกาล น้ำตาลเป็นวัตถุดิน จำแนกตามกรรมวิธีและสิ่งผสมปูรุ่งแต่ง ออกได้ 5 ชนิด คือ สุราขาว สุรา ผสม สุราสามทับ สุราปูรุ่งพิเศษ และสุราพิเศษ

อัตราภาษีสุรากำหนดอัตราภาษีไว้ 2 ลักษณะ คือทั้งอัตราตามมูลค่า และ อัตราตามสภาพ อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน จำแนกได้ดังนี้

ก. สุราเช่ จำแนกเป็น

- เบียร์ เก็บเบริกเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 50 กับ อัตรา 100 บาท/ลิตร

- สุราเช่อื่นๆ นอกจากเบียร์ เก็บเบริกเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 25 กับ

อัตรา 100 บาท/ลิตร

ข. สุรากลั่น อัตราภาษีสุราที่จัดเก็บจากสุรากลั่น จำแนกออกเป็น

(1) สุราพิเศษ ได้แก่

- วิสกี้ จัดเก็บเบริกเทียบระหว่าง อัตราร้อยละ 35 กับ อัตรา 150 บาท/ลิตร

- บรั่นดี จัดเก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 25 กับอัตรา 150 บาท /ลิตร
- อื่นๆ นอกจากวิสกี้ - บรั่นดี จัดเก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 35 กับ อัตรา 150 บาท/ลิตร

(2) สุราสามทับ จัดเก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 10 กับ อัตรา 6 บาท/ลิตร

(3) สุราสามทับ ที่ใช้ในอุตสาหกรรม แปลงสภาพ จัดเก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 2 กับ อัตรา 1 บาท/ลิตร ส่วนสุราสามทับที่ใช้ในการอุตสาหกรรม จัดเก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 0.1 กับ อัตรา 0.05 บาท/ลิตร

(4) สุรากลันอื่นๆ นอกจาก (1),(2),(3) จัดเก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 28 กับ อัตรา 100 บาท/ลิตร

4.6.14 อัตราภาษียาสูบ (ค่าแสตมป์ยาสูบ)

ยาสูบ หมายความว่า บุหรี่ชิกาแรต บุหรี่ชิการ์ บุหรี่อื่นๆ ยาเส้นปูรง และให้รวมตลอดถึงยาเคี้ยวด้วย อัตราค่าแสตมป์ยาสูบที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน จำแนกได้ดังนี้

- บุหรี่ชิกาแรตจัดเก็บอัตราตามมูลค่าในอัตราเรือละ 70
- บุหรี่ชิการ์จัดเก็บเบริญเทียบระหว่างอัตราเรือละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/กรัม

- บุหรี่อื่นๆ เก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/ 5 กรัม

- ยาเส้นปูรง เก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/กรัม

- ยาเคี้ยว เก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/กรัม
- ยาเส้น เก็บเบริญเทียบระหว่าง อัตราเรือละ 10 กับ อัตรา 0.50 บาท/ 10 กรัม

4.6.15 อัตราภาษีไฟ (ค่าธรรมเนียมประทับตราไฟ)

ค่าธรรมเนียมประทับตราไฟ จัดเก็บอัตราตามสภาพหรือตามปริมาณอย่างเดียว อัตราภาษีที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน จำแนกได้ดังนี้

- ไฟปีกอก จัดเก็บค่าธรรมเนียม 100 ใบ 30 บาท

- ไฟอี็นๆ จัดเก็บค่าธรรมเนียม 100 ใบ 2 บาท

ตารางที่ 8-1 โครงสร้างอัตราภัยสูรพสามิต

สินค้าและบริการ	อัตราตามมูลค่า(%)	อัตราตามสภาพ
1. น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน		
-เบนซินมีสารตะกั่วเกิน 0.15 กรัม/ลิตร	36	3.585 บาท/ลิตร
-เบนซินมีสารตะกั่วไม่เกิน 0.15 กรัม/ลิตร	32	3.055 บาท/ลิตร
-เบนซินไว้สารตะกั่ว	25	2.585 บาท/ลิตร
-ก๊าด	23	3.055 บาท/ลิตร
-เชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน ไอพ่น	1	0.20 บาท/ลิตร
-ดีเซลมีกำมะถันเกิน 0.5% โดยน้ำหนัก	28	2.10 บาท/ลิตร
-ดีเซลมีกำมะถันไม่เกิน 0.5% โดยน้ำหนัก	26	2.215 บาท/ลิตร
-แอ็ล.พี.จี.	23	2.17 บาท/ลิตร
-เอ็น.จี.แอล.	36	3.15 บาท/ลิตร
-น้ำมันตา	5	0.170 บาท/ลิตร
2. เครื่องดื่ม		
-โซดา	25	0.77 บาท/440CC
-เครื่องดื่มทั่วไป	20	0.37 บาท/440CC
-น้ำคลีม	20	0.37 บาท/ 440CC
3. เครื่องไฟฟ้า		
-เครื่องปรับอากาศขนาดไม่เกิน 7200 BTU/ชม.	15	-
-คอมไฟและคอมไฟระห้า	ยกเว้น	-
-คอมไฟและคอมไฟระห้าที่ทำจากแก้วเคลือบคริสตัล	15	-
4. แก้วเคลือบคริสตัล	15	-
5. รถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารมีที่นั่งไม่เกิน 10 คน		
5.1 รถยนต์นั่ง		
- ไม่เกิน 2,400 CC	37.5	-

ตารางที่ 8-1(ต่อ)

สินค้าและบริการ	อัตราตามมูลค่า(%)	อัตราตามสภาพ
- เกิน 2,400 CC แต่ไม่เกิน 3,000 CC และไม่เกิน 220 แรงม้า	43	-
- เกิน 3,000 CC หรือเกิน 220 แรงม้า	50	-
- รถชนิดนั่งตรวจสอบ	32	-
5.2 รถชนิดโดยสารมีที่นั่งไม่เกิน 10 คน		
- ไม่เกิน 2,400CC	37.5	-
- เกิน 2,400 CC	43	-
6. เรือยอห์ต	50	-
7. นำห้อง หัวนำห้องและนำมันห้อง		
- หัวนำห้องและนำมันห้อง	15	-
8. พรนหรือสิ่งทอปูพื้นทำด้วยขนสัตว์	20	-
9. รถจักรยานยนต์	5	-
10. หินอ่อนและหินแกรนิตที่เปรูปడ๊ว	ยกเว้น	
11. แบบเทอรี่และถ่านไฟฉาย	10	-
12. สนามแบ่งม้า	20	-
13. สนามกอล์ฟ	10	-
14. สุรา		
14.1 สุรา เช่น		
- เปียร์	50	100 บาท/ลิตร
- สุรา เช่น อื่นๆ นอกจากเบียร์	25	100 บาท/ลิตร
14.2 สุรากลั่น		
(1) สุราพิเศษ		
- วิสกี้	35	150 บาท/ลิตร
- บรันดी	25	150 บาท/ลิตร
- อื่นๆ นอกจากวิสกี้-บรันดี	35	150 บาท/ลิตร
(2) สุราสามทัน	10	6 บาท/ลิตร
(3) สุราสามทัน		
- ใช้ในอุตสาหกรรมเบ็ดสภาก	2	1 บาท/ลิตร
- ใช้ในการแพทย์	0.1	0.05 บาท/ลิตร

ตารางที่ 8 -1 (ต่อ)

สินค้า และ บริการ	อัตราตามมูลค่า(%)	อัตราตามสภาพ
(4) อื่นๆนอกจาก(1) (2)และ(3)	28	100 บาท/ลิตร
15.ยาสูบ หรือยาเส้น		
15.1 ยาสูบ		
-ชิการ์ด	70	-
-ชิการ์	10.	0.50 บาท/กรัม
-บุหรี่อื่นๆ	10	0.50 บาท/กรัม
-ยาเส้นปูง	10	0.50 บาท/กรัม
-ยาเคี้ยว	10	0.50 บาท/กรัม
15.2 ยาเส้น	10	0.50 บาท/10กรัม
16. ไฟ		
-ไฟเบื้อง	-	100 ใบ 30 บาท
-ไฟอื่นๆ	-	100 ใบ 2 บาท

ที่มา: กรมสรรพสามิต

5. การวิเคราะห์หากาญี่และการคำนวณภาษีสรรพสามิต

สินค้าและบริการที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บภาษีนั้น ในการคำนวณภาษีสรรพสามิตที่ต้องชำระว่าเป็นจำนวนเท่าไในนั้น จะต้องพิจารณาตามบทบัญญัติกฎหมายในการจัดเก็บว่า ได้กำหนดอัตราภาษีไว้อย่างไร และสินค้านั้นๆถูกเก็บภาษีเสริมเพื่อนำส่งกระทรวงมหาดไทยนำไปจัดสรรให้รัฐบาลท้องถิ่นหรือไม่ ในกรณีที่กำหนดอัตราภาษีตามสภาพ จำนวนภาษีที่ต้องชำระ คำนวณได้จาก อัตราภาษีต่อหน่วย คูณด้วย ปริมาณสินค้า ในกรณีที่กำหนดอัตราตามมูลค่า จำนวนภาษีที่ต้องชำระ คำนวณได้จาก อัตราภาษีตามมูลค่า คูณด้วย ยอดรายรับจากการขายสินค้า ส่วนในกรณีที่กำหนดอัตราภาษีไว้ทั้งอัตราตามสภาพและตามมูลค่า จะต้องคำนวณหากาญี่ทั้งสองวิธีเปรียบเทียบกัน วิธีใดได้จำนวนภาษีสูงกว่าให้ใช้วิธีนั้น อย่างไร

ก็ตาม ในการวิเคราะห์หาค่าภายในและการคำนวณภายในตามสภาพนั้นไม่ซับซ้อน ในที่นี้จึงกล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์ค่าภายในตามมูลค่าเท่านั้น

การคำนวณภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าของไทยใช้อัตราภาษีแบบรวมใน(inclusive tax rate) ฐานภาษีคือ รายรับ ซึ่งเป็นมูลค่าสินค้าที่ผู้ผลิตได้รับ อันประกอบด้วยราคาสินค้า ณ ต้นทุนการผลิต (price at factor cost) และภาษีสรรพสามิตที่เพิ่งต้องชำระด้วย ก้าวคือเป็นราคาก็ รวมภาษีสรรพสามิตไว้แล้ว ในการซื้อสินค้าผู้บริโภคไม่ต้องเสียภาษีเพิ่มอีก เพียงแต่ผู้บริโภคไม่ทราบว่าในราคาสินค้านั้นมีภาษีที่ตนได้ชำระไปแล้วเป็นจำนวนเท่าใด

ในการวิเคราะห์หาก้าวภายใต้รัฐบาลนิติ พิจารณาตามพระราชบัญญัติภายใต้รัฐบาลนิติ พ.ศ. 2527 มาตรา 8 พระราชบัญญัติภายใต้สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 8 จัตวา และพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 มาตรา 5 ศรี จำแนกวิธีการวิเคราะห์และการคำนวณก้าวภายใต้รัฐบาลนิติ³

กรณีที่ 1 กรณีสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักร

กรณีที่ 2 กรณีสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

5.1 การวิเคราะห์ค่าภายนอกพื้นที่สูงสุดจากสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักร

กฎหมายสรรพสามิตหลักทั้งสามฉบับ ได้กำหนดค่าราคาสินค้าที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีไว้ว่า ให้ดีอตามราคายาณ โรงงานอุตสาหกรรม หรือตามรายรับของสถานบริการ โดยให้รวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระด้วย ฉะนั้น ฐานในการคำนวณภาษีจะประกอบด้วย ค่าวัสดุ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายต่างๆในการประกอบการ ค่ากำไรของผู้ประกอบการ(ราคาสินค้า ณ โรงงานอุตสาหกรรม หรือ ราคาสินค้า ณ ต้นทุนการผลิต) ค่าภาษีสรรพสามิต และภาษีที่เก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทยที่ผู้ประกอบการต้องชำระ การวิเคราะห์ค่าภาษีสร้างเป็นแบบจำลองได้ดังนี้

ในเมื่อ TE = ภาษีสรรพสามิต (excise tax)

P = ราคาสินค้า ณ โรงงานอุตสาหกรรม

TL = ภาษีเพื่อมหาดไทย (local tax)

te = อัตราภาษีสรรพสามิต

ภาษีเพิ่ม附加稅 ไทยเป็นภาษีเสริม(surcharge tax) ที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บตามพระราชบัญญัติ
จัดสรรเงินภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติจัดสรรจัดสรรเงินภาษีสุรา พ.ศ. 2527
ในอัตราไม่เกินร้อยละ 10 ของภาษีสรรพสามิต แล้วส่งให้กระทรวงมหาดไทยนำไปจัดสรรให้
รัฐบาลท้องถิ่น ส่วนยาสูบและไฟไม่มีภาษีเพิ่ม附加稅 ไทย ฉบับนี้ แบบจำลองข้างต้น ปรับ
ปรุงใหม่ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 TE &= (P + TE + .10TE)te \quad \dots \dots \dots (2) \\
 &= Pte + TEte + .10TEte \\
 &= Pte + 1.10TEte \\
 TE - 1.10TEte &= Pte \\
 TE(1 - 1.10te) &= Pte \\
 TE &= \frac{Pte}{1 - 1.10te} \quad \dots \dots \dots (3).
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าภัยสรรพสามิติที่จดเก็บแบบภัยรุ wen ใน คำนวณได้ดังนี้

$$\text{ภาษีสรรพสามิต} = \frac{\text{ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม}}{1 - 1.1 \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}}$$

ภาษียาสูบ = ราคายา烟 ของน้ำยาสูบ x อัตราภาษีสรรพสามิต
1 - อัตราภาษีสรรพสามิต

ตัวอย่างที่ 1 รถยนต์นั่งคันหนึ่งมีความจุระบบออกสูบไม่เกิน 2,400 ลูกบาศก์เซนติเมตร ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม(ราคาต้นทุนการผลิต) คันละ 417,625 บาท อัตราภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าร้อยละ 32.5 และอัตราภาษีเก็บเพิ่มเพื่อมหาดไทยร้อยละ 10 ของภาษีสรรพสามิต คงจำนวนหมายมูลค่ารถยนต์ ณ โรงงานอุตสาหกรรม (มูลค่ารถยนต์แบบรวมใน) และจำนวนภาษีที่ต้องชำระทั้งหมดเป็นเท่าใด

วิธีทำ ภายนอกส่วนที่ต้องการ = ราคายาณ์ของงานอุตสาหกรรมอัตราภายนอกส่วนที่ต้องการ

$$\begin{aligned}
 & 1 - 1.1 \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต} \\
 = & \underline{417,625 \times 0.325} \\
 & 1 - 1.1 \times 0.325 \\
 = & 211,250
 \end{aligned}$$

เพรະฉະนັນ ການີ່ສຽງພສມືຕິທີ່ຕອງຊໍາຮະເປັນເງິນ 211,250 ບາທ

ภาษีเพื่อมหาดไทย เป็นเงิน 21,125 บาท

รวมภาษีเพิ่งต้องชำระทั้งสิ้น เป็นเงิน 232,375 บาท

จำนวนนี้ มูลค่าการถอนต์ ณ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี 650,000.00 บาท ดอน

5.2 การวิเคราะห์หาค่าภายในสุรพสานมิติจากสินค้าที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักร

การนำสินค้าที่เสียภาษีสรรพสามิตหรือสุราจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร มูลค่าของฐานภาษีให้ถือราคารซี.ไอ.เอฟ.ของสินค้า นวลด้วย อกราชาเข้า ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นตามที่จะได้ประกาศโดยพระราชบัญญัติ แต่ไม่รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กำหนดในหมวด 4 ลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร โดยให้รวมภาษีสรรพสามิตที่พึงต้องชำระด้วย

ในกรณีที่ผู้นำเข้าได้รับการยกเว้นหรือลดอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือตามกฎหมายอื่น ให้หน้าอกขาเข้าซึ่งได้รับยกเว้นหรือลดอากรดังกล่าวมาร่วมคำนวณภาษีด้วย นั่นก็คือ ขนาดของฐานภาษีที่ใช้ในการคำนวณภาษีสรรพสามิตจะต้องใช้อากรขาเข้าเต็มจำนวนตามที่กรมศุลกากรกำหนด เสมือนว่าไม่มีการยกเว้นหรือลดอากรขาเข้าแต่ประการใด

ในการวิเคราะห์หาค่าภายในสறรพสามิตจากสินค้าซึ่งนำเข้ามาในราชอาณาจักร สร้างเป็นแบบจำลองได้ดังนี้

$$TE = (A + D + B + M + TE + TL)te \quad \dots \dots \dots (4)$$

ในเมื่อ $TE =$ ภาระสรรพสามิต

A = ราชาชีวิลอพากองสินค้า

D	=	อาคารขาเข้า
B	=	ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
M	=	ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น
TL	=	ภาษีเพิ่ม附加税 (local tax = 10 %ของ TE)
te	=	อัตราภาษีสรรพสามิต
เมื่อแทนค่า TL	=	.10 TE เราจะได้แบบจำลองภาษีสรรพสามิต ดังนี้
TE	=	(A + D + B + M + TE + .10TE)te(5)
	=	(A + D + B + M)te + 1.10 TE te
TE - 1.10TEte	=	(A + D + B + M)te
TE	=	<u>(A + D + B + M) te</u>(6)

$$1 - 1.10 te$$

จากสมการ(6) ค่าภาษีสรรพสามิตแบบรวมในที่เก็บจากสินค้าซึ่งนำเข้า สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ภาษีสรรพสามิต} &= (\text{ราค้าชี.ไอ.เอฟ.} + \text{อาคารขาเข้า} + \text{ค่าธรรมเนียมพิเศษ} \\ &\quad + \text{ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น}) \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต} \\ &= 1 - 1.1 \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต} \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 2 ผู้ประกอบการรายหนึ่งนำเข้ารถยนต์ซึ่งมีระบบออกสูบไม่เกิน 2,400 ลูกบาศก์เซนติเมตรจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรปراภูตมหลักษณ invoice ราคา ชี.ไอ.เอ.ฟ. คันละ 650,000 บาท ถ้าอาคารขาเข้าร้อยละ 42 ของราคา ชี.ไอ.เอ.ฟ. ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นๆไม่มี อัตราภาษีสรรพสามิตร้อยละ 32.5 ของมูลค่า อัตราภาษีที่เก็บเพิ่มเพิ่ม附加税 ไทยร้อยละ 10 ของภาษีสรรพสามิต จงคำนวณหามูลค่าแบบรวมในของรถยนต์คันนี้ และภาษีที่พึงต้องชำระทั้งหมดเป็นเท่าใด

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \text{ภาษีสรรพสามิต} &= (\text{ราค้าชี.ไอ.เอ.ฟ.} + \text{อาคารขาเข้า} + \text{ภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น}) \times \text{อัตราภาษี สรรพสามิต} \\ &= [650,000 + (650,000 \times 0.42) + 0] \times 0.325 \\ &= 1 - 1.1 \times 0.325 \end{aligned}$$

= 923,000 x 0.325 บาท

0.6425

= 466,887.16 บาท

เพราจะนั้น ภาระส่วนตัวของรดบยต้นนำเข้าคันนี้ เป็นเงิน 466,887.16 บาท

ภาระเก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทย อักร้อยละ 10 เป็นเงิน 46,688.71 บาท

รวมภาระส่วนตัวของรดบยต้นนำเข้าคันนี้ เป็นเงิน 513,575.87 บาท

มูลค่าแบบรวมในของรดบยต้นนำเข้าคันนี้ 1,436,575.87 บาท ตอบ

6. ผลทางเศรษฐกิจของการจัดเก็บภาระส่วนตัว

ผลทางเศรษฐกิจของการจัดเก็บภาระส่วนตัวจำแนกได้ 4 ประการ คือ ผลทางด้าน
บทบาทในการทำรายได้และการโอนย้ายทรัพยากร การเป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพ
ทางเศรษฐกิจ ผลต่อภาระการคงเชื้อ และผลทางด้านการกระจายความเป็นธรรม ดังนี้

6.1 บทบาทในการทำรายได้และการโอนย้ายทรัพยากร

ภาระส่วนตัวมีบทบาทด้านการทำรายได้ให้วัสดุผลิตค่อนข้างสูง คิดเป็น
ร้อยละ 20 - 30 ของรายได้จากภาระตัวเอง ดัชนีการพึ่งพาภาระส่วนตัว(reliance indicator) เปลี่ยนแปลงไปตามภาระตัวเอง เศรษฐกิจ ในปี 2525 การพึ่งพาภาระส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 24.45 และเปลี่ยนแปลงเป็น 30.83 23.96 22.29 และ 21.28 ในปี
2530 2535 2540 และ 2541 ตามลำดับ ในด้านดัชนีความพยายาม(effort indicator) ซึ่งเป็น
ค่าที่แสดงให้เห็นถึงผลการใช้มาตรการภาระเพื่อโอนย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชนมาสู่ภาครัฐบาลมีค่าคิดเป็นร้อยละ 2.80 4.86 3.71 3.85 และ 3.43 ในปี 2525 2530 2535 2540
และ 2541 ตามลำดับ

ตารางที่ 8-2 รายได้ภาษีสรรพาณิช ปีงบประมาณ 2525 -2541 (บาท)

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	2525	2530	2535	2540	2541
1.ภาษีอากร	7791.4	9,974.7	15,489.6	29,815.9	28,559.6
2.ภาษีนำเข้าและผลิตภัณฑ์นำเข้า	10,943.1	33,597.7	41,346.2	63,988.5	65,373.0
3.ภาษีสุราและเงินผลประโยชน์	5,188.3	10,734.2	15,247.1	22,763.3	20,257.3
4.ภาษีเบียร์	1,733.3	2,515.3	7,817.8	21,383.1	23,190.6
5.ภาษีเครื่องดื่ม	1,347.4	2,673.1	5,125.0	7,519.1	7,023.1
6.ภาษีไฟและเงินผลประโยชน์	36.2	41.5	46.7	59.3	56.0
7.ภาษีเชิญน้ำ	503.2	878.5	621.0	-	-
8.ภาษีไม้สด ไฟและเครื่องปั๊วไฟ	37.0	81.8	19.6	-	-
9.ภาษีขันคู่	20.8	32.9	10.3	-	-
10.ภาษีเครื่องไฟฟ้าฯ	-	-	320.3	1,764.8	1,003.1
11.ภาษีเก้าอี้และเครื่องแก้ว	-	-	0.9	7.4	11.2
12.ภาษีรถชนิด	-	-	15,712.8	32,294.9	8,556.9
13.ภาษีเรือ	-	-	2.3	18.7	3.1
14.ภาษีผลิตภัณฑ์เครื่องหอมฯ	-	-	37.6	91.0	103.2
15.ภาษีส้านามม้า	-	-	6.6	10.6	125.5
16.ภาษีสนาณกอล์ฟ	-	-	-	-	163.0
17.ภาษีพรน	-	-	-	16.5	19.3
18.ภาษีรถรับขนยนต์	-	-	-	129.1	537.7
19.ภาษีหินอ่อนและหินเกรนิต	-	-	-	0.5	-
20.ภาษีแบตเตอรี่	-	-	-	168.3	441.9
21.รายได้เบ็ดเตล็ด	233.0	461.6	227.7	142.1	138.6
รวมรายได้ภาษีสรรพาณิช	27,883.7	60,950.2	102,031.3	180,173.0	155,563.1
รายได้ภาษีอากรทั้งหมด	114,039.4	197,686.7	425,742.4	808,147.3	731,028.8
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ(GDP)	995,954	1,253,147	2,750,000	4,673,800	4,526,000
ดัชนีการพึ่งพา(ร้อยละ)	24.45	30.83	23.96	22.29	21.28
ดัชนีความพยายาม(ร้อยละ)	2.80	4.86	3.71	3.85	3.43

ที่มา: สำนักงานศรนษฐกิจการคลัง รายงานการคลังรายไตรมาส

6.2 ผลทางด้านการรักษาสติยรภาพของระบบเศรษฐกิจ

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้าฟุ่มเฟือยและสถานบริการที่ผู้มีรายได้สูงใช้บริการจะทำให้ความยึดหยุ่นรายรับภาษีมีความยึดหยุ่นสูง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อรายได้สูงขึ้นหรือภาวะเศรษฐกิจขยายตัว ประชาชนจะหันไปบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากขึ้น ทำให้รัฐบาลเก็บภาษีได้มากขึ้น อัตราเพิ่มขึ้นของรายรับภาษีสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติ เมื่อรัฐบาลคงใช้จ่ายระดับเดิม งบประมาณจะเกินดุล อุปสงค์รวมเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ระบบเศรษฐกิจจึงไม่เกิดภาวะเงินเฟ้อหรือระดับราคาโดยทั่วไปไม่สูงขึ้นอย่างรุนแรงในท่านองเดียว กัน ถ้าหากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือภาวะเศรษฐกิจชบเชา การลงทุนของภาคเอกชนลดลงรายได้ประชาชาติลดลง การบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยของประชาชนก็จะลดลง ทำให้รัฐบาลเก็บภาษีได้น้อยลงด้วย อัตราการลดลงของรายรับภาษีสูงกว่าอัตราการลดลงของรายได้ประชาชาติ ถ้ารัฐบาลคงการใช้จ่ายระดับเดิม งบประมาณจะขาดดุล อุปสงค์รวมของระบบเศรษฐกิจคงลดลงไม่มากนัก ทำให้ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปไม่ชบเชาอย่างรุนแรง ดังนั้น การที่โครงสร้างภาษีสรรพสามิตจัดเก็บภาษีจากสินค้าฟุ่มเฟือยอัตราตามราคานี้เป็นส่วนใหญ่ยิ่งส่งผลให้ความยึดหยุ่นของรายรับภาษีมีค่ามากขึ้นด้วย ภาษีสรรพสามิตจึงอื้ออำนวยต่อการใช้เป็นเครื่องมือทางการคลังในการรักษาสติยรภาพของระบบเศรษฐกิจได้โดยอัตโนมัติ

6.3 ผลต่อภาวะการครองชีพของประชาชนโดยทั่วไป

สินค้าที่รัฐบาลเก็บภาษีสรรพสามิตเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยไม่กระทบกระเทือนต่อการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ของสินค้ามีค่าสูงอันเป็นการเลือกปฏิบัติจัดเก็บจากสินค้าเฉพาะอย่าง ส่วนสินค้าที่ประชาชนทั่วไปบริโภคและมีความจำเป็นในชีวิตประจำวันรัฐบาลจะไม่เก็บภาษีสรรพสามิต เพราะฉะนั้น การจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ตลอดจนการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตโดยการขยายฐานภาษีเพิ่มรายการสินค้าฟุ่มเฟือยให้มากขึ้น หรือขึ้นอัตราภาษี เพื่อเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสูงขึ้น จึงไม่กระทบกระเทือนต่อภาวะการครองชีพของประชาชนโดยทั่วไป

6.4 ผลต่อการกระจายความเป็นธรรม

ถึงแม้ว่าภาษีสรรพสามิตจะเป็นภาษีที่เก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการ และผู้เสียภาษีผลักภาระภาษีไปยังผู้บริโภคได้ แต่การดำเนินการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเลือกปฏิบัติต่อสินค้าเฉพาะอย่างที่ไม่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป กล่าวคือ รัฐบาลจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้าฟุ่มเฟือยเท่านั้น ซึ่งเป็นสินค้าที่ผู้มีรายได้สูงบริโภคดังนั้น การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในอัตราสูงจะทำให้อัตราภาษีที่แท้จริง (effective tax rate) ตามชั้นรายได้เป็นอัตราที่กว้างขึ้น ซึ่งแสดงว่า ผู้มีรายได้สูงรับภาระภาษีหรือภาระการใช้จ่ายของรัฐบาลสูงกว่าผู้มีรายได้น้อย ภาษีสรรพสามิตจึงส่งผลต่อการเป็นเครื่องมือทางการคลังในการกระจายความเป็นธรรม

เชิงอรรถบทที่ 8

1. John L. Mikesell. **Fiscal Administration : Analysis and Application for the Public Sector** 2nd edn. (Chicago, Illinois : The Dorsey Press , 1986, Chapter 8), pp. 294-6.
2. กองวิชาการและแผนงาน “ อดีต ปัจจุบัน อนาคต กรมสรรพสามิต ” สารานิพนธ์ ปีที่ 51 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2538) หน้า 84
3. กองวิชาการและแผนงาน “ ภาษีสรรพสามิตร่วมใน ” สารานิพนธ์ ปีที่ 51 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2538) หน้า 58-9

หนังสืออ่านประกอบบทที่ 8

วิชาการและแผนงาน, กอง “ภาร্যีสรรพสามิตรวมใจ” สามิตสาร ปีที่ 51 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2538) หน้า 56-60

วิชาการและแผนงาน, กอง “อดีตปัจจุบัน อนาคต กรมสรรพสามิต” สามิตสาร ปีที่ 51 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2538) หน้า 83-98

วิชาการและแผนงาน, กอง สารสนเทศ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1) กรมสรรพสามิต 2537
สมใจนึก เองคระภูมิ “คำบรรยายภาร্যีสรรพสามิตในประเทศไทย” สามิตสาร ปีที่ 50 ฉบับที่ 2 (มีนาคม - เมษายน 2537) หน้า 29 - 43

สรรพสามิต, กรม รายงานประจำปีกรมสรรพสามิต ปี 2534 - 2538

นิติการ, กอง รวมกฎหมายสรรพสามิต กรมสรรพสามิต 2536

เอนก เชียรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ภาร্যีอากร 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2533 บทที่ 10 - 12

James, Simon & Christopher Nobes. **Economics of Taxation.** (4th edn.) London : Prentice Hall., 1992, Chapter 11.

Mikesell, John L. **Fiscal Administration : Analysis and Application for the Public Sector** (2nd edn.) Chicago, Illinois : The Dorsey Press. 1986, Chapter 8.

Musgrave, R. A. & P. B. Musgrave. **Public Finance in Theory and Practice.** (5th edn.) New York : McGraw-Hill., 1989, chapter 23.